

La comtessa de Belloc: Paolina Pozzali Crotti

Josep Ramis Nieto

adosrius.wordpress.com

(v. 01-01/05/2016)

Paola Linda Maria Lucia Pozzali va néixer el 23 de juny de 1870 a Battaglione, un barri de la ciutat italiana de Cremona (Llombardia)¹. Filla de Pietro i de Maria Crotti, va tenir tres germans: Alfredo, Arturo i Guglielmo. Després de diversos canvis de residència dintre de la mateixa ciutat de Cremona, Paola es va traslladar durant el curs 1886-1887 a la ciutat de Milà on va freqüentar el Regio Conservatorio Giuseppe Verdi per estudiar música, solfeig i piano.

Entrada del Conservatori de Milà (Di Geobia)

Tot i els bons resultats de Paola al Conservatori, la jove no es presentà a cap dels exàmens oficials segons sembla perquè estava afectada d'èritema, una lesió cutània caracteritzada pel to roig que agafa la pell. Paola no continuaria els

---

¹ Bona part de les dades biogràfiques d'aquest article estan extretes de Roberto Caccialanza - Anna Plans Berenguer, "Da Cremona a Barcellona, una favola divenuta realtà. Paolina Pozzali Crotti, contessa di Bell-Iloc (1870-1953)", STRENNA DELL'ADAF (2015)

seus estudis al Conservatori i és probable que seguís les classes de música al seu domicili o en una escola privada. Segurament aquesta seria la raó que els pares de Paolina es traslladessin a Milà.

Seria en aquesta època d'estudis de la Paolina que moriria el seu germà petit Guglielmo (1890) i la família faria diversos canvis de domicili a l'interior de la ciutat de Milà. Finalment, al 1895, la família tornaria a Cremona.

Pozzali apareixeria finalment a Catalunya en el cartell de la representació al Gran Teatre del Liceu de l'òpera Andrea Chenier d'Umberto Giordano. Entre altres intèrprets per a la representació del dia 12 de novembre de 1898 figurava "Lina Crotti".

Però Paolina havia tingut anys enrere una altra classe d'experiència al Teatre de l'Òpera de Barcelona. La cantant d'òpera era present al Liceu el dia 7 de novembre de 1893 quan es representava Guillem Tell i Santiago Salvador llançava sobre la platea del teatre dues bombes Orsini. De les dues bombes només va esclatar una, va produir una vintena de víctimes mortals i Paolina seria una de les ferides lleus. La llegenda, no verificada, diu que aquell dia va conèixer al seu futur marit, Arnau de Mercader i Zufía.

La parella es casaria el 18 de juliol de 1901 a l'església de Sant Andreu del Far (Dosrius), molt a prop de Can Bosc, una de les residències senyoriales dels comtes de Belloc². Molt a prop de Can Bosc, Arnau havia fet construir la coneguda "Casa de Fusta" i la va fer anomenar "Villa Lina" en honor a la seva dona³.

La parella es traslladaria a finals de 1905 al Palau Mercader de Cornellà de Llobregat a on Paolina viuria amb la seva mare fins la mort d'aquesta al 29 d'octubre de 1915. Per raons desconegudes, la mare de Paolina, Maria Crotti, vivia separada del seu marit, Pietro Pozzali, qui moriria l'1 de novembre de 1910.

Seria poc abans de l'inici de la dècada dels anys vint, que Paolina començaria la seva carrera com a escriptora d'obres de caire moralista i religiós. La primera d'aquestes publicacions va ser "¿Cuál es la verdadera educación e instrucción de la mujer que no necesita trabajar para vivir?", amb la qual va guanyar a l'any 1919 els Jocs florals de Cornellà de Llobregat, els quals van ser ideats, subvencionats i presidits pel mateix Arnau de Mercader.

A finals de maig de 1921, publicaria "Mujer", una obra de 30 pàgines on Paolina exposaria les seves consideracions sobre el ministeri social, els pensaments, els sentiments i l'emancipació de la mare cristiana.

---

² "El día 18 del corriente se unieron en indisoluble lazo en San Andrés de Alfart, la hermosa y elegante señorita doña Lina Sozali y Crotti (sic) con el distinguido señor don Arnaldo de Mercader y Juliá, hijo primogénito del señor conde de Benlloch" (La Vanguardia, 30 de juliol de 1901).

³ En una descripció que es fa de "Villa Lina" a la La Vanguardia del 9 de setembre de 1927, la comtessa es caracteritzada com "...una dama de buen gusto que hace de su hogar el centro de su vida, y todo en él revela el acierto para crear un ambiente propicios al bienestar".

Un any després, al maig de 1922, publicaria “Muerte cristiana”, on l’escriptora descrivia la mort de la pròpia mare a causa d’una úlcera d’estomac.

Precisament a principis de juliol de 1922, Paolina i el seu marit van ser rebuts en audiència pel Papa Pius XI qui va encoratjar la comtessa a continuar amb la seva carrera literària.

Arnau de Mercader, després d’una llarga i intensa vida dedicada a la ciència i la política, i de quatre anys de malaltia, moriria el 29 de juliol de 1932,

Com altres italians durant la guerra civil, Paolina va ser detinguda i els seus béns apropiats⁴, tot i que va poder tornar a la seva residència de Cornellà de Llobregat una vegada acabada la guerra.

Durant la postguerra, Pozzali va continuar amb la seva activitat literària. A l’any 1944 publicaria “Orientaciones femeninas”, una selecció d’obres precedents.

A l’any 1947, Paolina decidiria anunciar que tots els seus béns servien per a la institució d’una fundació d’interès col·lectiu i que el seu hereu i administrador seria Albert Bonet Marrugat (representant de l’arquebisbat de Barcelona).

Lina Pozzali moriria el 10 de gener de 1953 i seria inhumada a l’Església de Sant Andreu del Far⁵.

Una ordre ministerial de 5 d’octubre de 1964, sancionaria la creació de la fundació “Belloc-Pozzali”, la finalitat de la qual era la construcció d’una residència per a estudiants universitaris seleccionats entre aquells que demostrassin altura intel·lectual i moral i que necessitessin ajuda econòmica per acabar els seus estudis⁶. El Palau Mercader, la propietat més important dels comtes de Belloc, va passar a ser propietat del Vaticà quan va morir Bonet. La Comissió d’Urbanisme de l’Ajuntament de Barcelona el va adquirir per cedir-lo posteriorment a l’Ajuntament de Cornellà qui finalment el va convertir en parc públic i museu romàntic.⁷

---

⁴ Per a l’apropiació de Can Bosc a Dosrius i l’incendi de la Casa de Fusta, veieu Josep Ramis Nieto, “Apunts per a una història de la guerra civil a Dosrius (1936-1939)”, adosrius.wordpress.com

⁵ La Vanguardia, 15 de gener de 1953.

⁶ BOE de 14 de novembre de 1964. “Resultando que la benemérita fundadora señala, como finalidad de la Fundación que crea, la de establecer una residencia para jóvenes estudiantes de Facultad universitaria o de Escuelas Superiores, escogidos a base de una rigurosísima selección intelectual y moral, velando su formación moral y religiosa y sus estudios, debiendo estar impregnada la Institución de un alto espíritu católico, que procurará comunicar a los jóvenes residentes con un vivo ideal de apostolado activo y militante a ejercer en el propio campo de su especialidad y en el complejo de la vida social”.

⁷ La Vanguardia, 3 d’abril de 1987

Paolina Pozzali Crotti, Comtessa de Belloc (Arxiu Municipal de Barcelona)

Paolina Pozzali Crotti, Comtessa de Belloc (Arxiu Municipal de Barcelona)